

Amsterdam, 24 maart 2026

Geachte heer Biemond, beste Hendrik-Jan,

Wij zijn trots op Amsterdam. Onze stad heeft gekozen voor een koers van hoop en verbinding, in plaats van haat en uitsluiting. Bijna een derde van de Amsterdammers heeft op GroenLinks en de PvdA gestemd, die nu een gezamenlijke fractie zijn. Daarnaast is een flinke meerderheid van de stemmen naar progressieve en linkse partijen gegaan. Daarmee kiest een groot deel van de Amsterdamse stemmers voor sociaal, groen en inclusief beleid. Inwoners van de stad spreken zich uit voor een koers waarin betaalbaar wonen prioriteit krijgt, waar we de welvaart eerlijk verdelen, waar mensenrechten worden beschermd en waarin de klimaatcrisis voortvarend wordt aangepakt.

Tegelijkertijd ligt het opkomstpercentage wederom onder de 50%. Dat is slecht nieuws voor de democratie en bovendien een extra opgave voor ons als grootste partij, om ervoor te zorgen dat ook de bewoners die niet zijn gaan stemmen, zich gehoord en gerepresenteerd voelen door het stadsbestuur. Wij voelen die verantwoordelijkheid voor de komende jaren. In onze ogen betekent dat dat we extra moeten inzetten op opkomstbevordering, maar ook blijvend moeten investeren in het sociale weefsel in de wijken waar de opkomst lager is. Als mensen zien dat de gemeente er voor hen is, wordt de interesse om te gaan stemmen ook hoger.

Terugkijkend op de campagne hebben we genoten van de vele gesprekken met de stad, de debatten bij allerlei organisaties op verschillende plekken in de stad en met andere partijen. Wij zijn ervan overtuigd dat we de uitdagingen voor onze stad – zoals hieronder meer in detail uiteengezet – alleen gezamenlijk kunnen aanpakken. Samen maken we Amsterdam.

Het uitgangspunt voor de onderhandelingen is voor ons het centraal stellen van de opgaven die we nu zien in de stad. Hierbij moet de bestaande stad voorop staan. We willen investeren in betaalbare woningen en leefbare wijken die schoon en veilig zijn. Daarbij zullen we als gemeente ook in onze eigen uitvoering stappen moeten zetten. We zijn een grote organisatie geworden, maar in veel delen van de stad nog te onzichtbaar. Om onze ambities waar te kunnen maken moet de organisatie compacter en wendbaarder worden en dichter bij de Amsterdammers komen te staan.

1. Grootste uitdagingen voor Amsterdam

Betaalbaar wonen

Voor veel Amsterdammers is het vinden van een betaalbare woning steeds moeilijker geworden. Jongeren blijven noodgedwongen langer thuis wonen, middeninkomens worden de stad uitgedrukt en de wachtlijsten voor sociale huur zijn veel te lang. Ook in de bestaande bouw zien we de effecten van de wooncrisis: kinderen groeien op in schimmel, er zijn te veel tochtige woningen en sommige verhuurders houden zich niet aan de regels of vragen meer huur dan is toegestaan. Dit vraagt om stevige regie van de gemeente en een duidelijke koers waarbij de betaalbaarheid voor de bewoners voorop staat.

Wij willen daarom bouwen aan een complete stad volgens de 40/40/20-verdeling, met voldoende sociale huur en middenhuur. Daarbij hoort het ontwikkelen van gemengde wijken met voorzieningen, werkplekken, scholen en groen, zodat buurten leefbaar en inclusief blijven. We willen de grip op de woningmarkt vergroten door marktwerking waar mogelijk terug te dringen en publieke instrumenten sterker in te zetten, bijvoorbeeld via erfpacht en actieve grondpolitiek.

Ook moet er extra aandacht zijn voor specifieke groepen die moeilijk toegang krijgen tot de woningmarkt, zoals starters, gezinnen, ouderen, mensen met een zorgvraag en essentiële beroepen. Door te gaan bouwen voor doorstroom kunnen we een verhuisketen op gang brengen. Tegelijkertijd moeten we dakloosheid structureel aanpakken door te investeren in preventie, voldoende opvang en vooral in betaalbare woningen. Iedereen verdient een fijn thuis in Amsterdam.

Een sociale en inclusieve stad

Amsterdam is een stad waar we onze diversiteit vieren, het is onze kracht. Tegelijkertijd zien we dat ongelijkheid groeit en dat de verbinding tussen groepen ook hier onder druk staat. Racisme, antisemitisme en discriminatie blijven hardnekkige problemen en het vertrouwen in instituties staat bij sommige groepen onder spanning. Wij zien het als een kernopgave om te werken aan een stad waarin iedereen gelijke kansen heeft en zich thuis kan voelen. Daarom blijft ongelijk investeren gelijke kansen te realiseren ook nu noodzakelijk, en dat begint bij onderwijs, jeugdvoorzieningen en buurten waar ongelijkheid het grootst is.

Daarnaast willen we inzetten op het versterken van ontmoeting en verbinding tussen Amsterdammers om de ziel van de stad te behouden. Via formele maar zeker ook informele organisaties. Buurthuizen, cultuur, sport en maatschappelijke initiatieven spelen hierin een belangrijke rol. Ook willen we blijven zorgen voor humane opvang van ongedocumenteerden, asielzoekers en mensen in kwetsbare posities. Niemand mag buiten de boot vallen in onze stad.

Groen en duurzaam

Amsterdam moet voorop blijven lopen in de energietransitie en in de overgang naar een duurzame en circulaire economie. Daarnaast vraagt klimaatverandering om een stad die beter bestand is tegen extreme hitte, droogte en hevige regenval. Vergroening draagt bovendien ook bij aan biodiversiteit, gezondheid en sociale cohesie.

De verduurzaming biedt bovendien kansen voor nieuwe banen en economische ontwikkeling. De energietransitie moet eerlijk zijn: de lasten mogen niet terecht komen bij mensen die al minder te besteden hebben. Het isoleren van huizen en omlaag brengen van de energierekening blijft voor ons daarom prioriteit houden, net zoals het terugdringen van de uitstoot van grote vervuilers in de stad. Het tekort aan stroom is een grote uitdaging voor onze stad. Hierdoor worden onze eigen ambities en die van anderen in de stad hard geraakt. Hier moet een nieuwe coalitie een antwoord op formuleren waarbij we realistisch omgaan met wat er wel en niet kan.

Eerlijk verdelen van de welvaart

Hoewel Amsterdam economisch divers en sterk is, profiteren niet genoeg Amsterdammers evenveel van deze welvaart. Bestaanszekerheid staat voor veel mensen onder druk door stijgende kosten voor wonen, energie en levensonderhoud. Die onzekerheid zal met de geopolitieke spanningen waarschijnlijk toenemen. Wij willen werken aan een stad waarin een sterke economie ook betekent dat die welvaart eerlijker wordt verdeeld en iedereen kan meedoen.

Dat betekent investeren in een sterke lokale economie die werkt voor alle Amsterdammers, met goede banen en kansen voor ondernemers in alle wijken. Daarbij hebben we oog voor de tekorten op de arbeidsmarkt, met name in cruciale sectoren.

Armoede en schulden moeten we actief aanpakken. Toegankelijk en betaalbaar openbaar vervoer vergroot de mogelijkheden voor werk, onderwijs en deelname aan de samenleving. Door te investeren in onderwijs, werk, zorg en voorzieningen bouwen we aan een stad waarin iedereen perspectief heeft.

2. Mogelijke coalities

Amsterdam heeft opnieuw linkser en progressiever gestemd. Samen beschikken GroenLinks-PvdA, SP, Partij voor de Dieren, DENK, VOLT en BIJ1 over 27 zetels in de Amsterdamse gemeenteraad. Daarbij heeft ook de huidige coalitie meer steun gekregen en groeien we met 1 zetel. Tegelijkertijd vinden we het belangrijk dat de grote steun voor de huidige coalitiepartijen en GroenLinks-PvdA in het bijzonder niet leidt tot verwijdering met andere partijen. Een coalitieakkoord zal moeten rusten op breed draagvlak onder alle partijen en we willen tijdens de onderhandelingen goed nadenken over een gezonde verhouding tussen de coalitie en oppositie.

Gegeven de verkiezingsuitslag zien wij meerdere coalities die onderzocht kunnen worden. Daarbij vinden wij het belangrijk dat een coalitie recht doet aan de wens van Amsterdammers voor een sociale, groene en inclusieve koers en dat deze voldoende stabiliteit biedt.

Wij zien de volgende mogelijkheden:

- GroenLinks-PvdA en D66 (25 zetels)
- GroenLinks-PvdA, VVD en PvdD (26 zetels)
- GroenLinks-PvdA, PvdD, VOLT en DENK/BIJ1/SP (23 of 24 zetels)

Gedurende de campagne heeft GroenLinks-PvdA net als vele andere partijen aangegeven dat samenwerking met Forum voor Democratie in een college uitgesloten is, vanwege extreemrechtse kandidaten op haar lijsten en de weigering hier afstand van te nemen.

Bij de verdere verkenning vinden wij het van belang dat wordt gekeken naar overeenkomsten van programma's, een gezamenlijke visie op de grote opgaven van de stad en de stabiliteit van het toekomstige bestuur.

3. Tijdsplanning

We willen graag tempo maken in de formatie, zodat we snel aan de slag kunnen met de grote uitdagingen waar Amsterdam voor staat. Tegelijkertijd willen we het proces niet overhaasten; zorgvuldigheid en draagvlak zijn essentieel. Wij achten het desalniettemin realistisch en wenselijk dat er voor de zomer een nieuwe coalitie gevormd kan worden.

Wij zien uit naar het vervolg van de gesprekken en nemen graag onze verantwoordelijkheid in het verdere proces.

Met vriendelijke groet,

Namens GroenLinks-PvdA Amsterdam,

Zita Pels

Sofyan Mbarki